

**PROF. DR. SC.
SERĐO KOS, O
RADU KOJI MU
JE OTVORIO
PUT U
ČLANSTVO
EUROPSKE
AKADEMIJE
ZNANOSTI I
UMJETNOSTI**

Uvjeran sam da će novo rukovodstvo na čelu s dekanom izv. prof. dr. sc. Alenom Jugovićem, nastaviti „uspješnu plovidbu“ Pomorskog fakulteta – Serđo Kos

Ivica TOMIĆ

Svjetska ekonomija uvelike ovisi o svemiru i GNSS-u

Aplikacije zasnovane na GNSS-u podržavaju sve sektore ekonomije. Neki od najvećih doprinosa su: povećanje efikasnosti u poljoprivredi i ribarstvu, potpora regijama u pristupu znanju i informacijama, poboljšanje zdravlja stanovništva zbog medicinske podrške, optimiziranje prometa, proučavanje i nadzor planeta Zemlje

P

rof. dr. sc. Serđo Kos je na sjednici Nominacijskog odbora Europske Akademije znanosti i umjetnosti, održanoj u srpnju 2016. godine, izabran za aktivnog člana Europske Akademije znanosti i umjetnosti, u znanstvenoj klasi VI – Tehničke znanosti što predstavlja iznimnu čast i potvrdu njegovu radu. Znanstveno-istraživački interesi prof. dr. sc. Kosa

izuzetno su široki, a iskazani su u brojnim područjima: teorija loksodromske i ortodromske navigacije, terestrička, astronomska i elektronička navigacija, satelitski i inercijalni navigacijski sustavi (pogreške ionosferskog / troposferskog kašnjenja kod GPS sustava, položajno raspršenje točnosti kod GPS sustava, pogreške satelitskog određivanja položaja zbog ekstremnih ionosferskih i geomagnetskih poremećaja, GeorSS sustavi i tehnologije, itd.), multimodalne transportne mreže, intermodalni, integralni/multimodalni transportni sustavi, optimizacija i simulacija u pomorskom prometu, te procjena rizika korištenja elektroničkih navigacijskih uređaja.

Govoreći o svojoj bogatoj karijeri, kaže kako je svoje djelovanje najviše usmjerio na istraživanja vezana uz utjecaj svemirskog vremena na raspršenje položajne točnosti satelitskih navigacijskih sustava. Pojašnjavajući o čemu se zapravo radi, dodaje:

Novi poslovi

-Na Pomorskom fakultetu u Rijeci uspostavljen je navigacijski GNSS laboratorij gdje se izvode kontinuirana opažanja i prikupljaju podaci propagacije signala i njihovih odstupanja na dva pojasa frekvencijskog spektra (VLF i UHF). Tako se dvije vrste signala dovode u korelaciju sa stanjem Sunčeve aktivnosti, odnosno generiranje karakterističnih ionosferskih slojeva koji direktno utječu na rasprostiranje EM valova uzrokujući pogrešku ili poboljšavajući propagaciju EM valova, ovisno o frekvenciji, s ciljem utvrđivanja lokalnih ionosferskih prilika (dinamika ionosfe-

re) ili moguće anomalije na ovom području.

Prof. dr. sc. Kos naglašava da su svemirske aktivnosti, GNSS aplikacije i usluge, od vitalnog značenja za društvo i imaju direktan utjecaj na svakodnevni život. Svjetska ekonomija uvelike ovisi o svemiru i GNSS-u. Oni stvaraju nova saznanja i proizvode i omogućavaju komercijalnom tržištu i uslugama proizvesti veliku socio-ekonomsku korist. Stoga su svemir i GNSS sustavi vodeća sila za inovacije i doprinose svjetskoj kompetitivnosti, održivosti, rastu i stvaranju novih poslova. Također ističe da aplikacije zasnovane na GNSS-u podržavaju sve sektore ekonomije. Neki od najvećih doprinosa su: povećanje efikasnosti u poljoprivredi i ribarstvu, potpora regijama u pristupu znanju i informacijama, značajno smanjenje vremena reakcije prilikom prirodnih ili čovjekom izazvanih katastrofa, povećanje sigurnosti, pobolj-

šanje zdravlja stanovništva zbog medicinske podrške, optimiziranje kopnenog, pomorskog i zračnog prometa, proučavanje i nadzor planeta Zemlje.

Ovo je područje uvelike zainteresiralo članove Kraljevskog instituta za navigaciju iz Londona, te je još 2008. godine uspostavljena suradnja s tom utjecajnom britanskom institucijom. Tako je prof. dr. sc. Kos preuzeo predsjedavanje GNSS (Global Navigation Satellite System) konferencijom, jedinstvenim svjetskim događajem, izuzetno važnim u području primjene tehnologija globalnih navigacijskih satelitskih sustava. Sudionici tijekom trodnevnog rada obavljaju iznimno vrijedan transfer znanja i povećavaju kompetencije u području satelitske navigacije, njenih primjena i svemirskih tehnologija uopće.

Uspješna plovidba

Pored redovnih dužnosti na fakultetu, prof. dr. sc. Kos je od 2013. do 2016. godine bio član Međunarodnog Izvršnog odbora međunarodne Asocijacije pomorskih sveučilišta svijeta (IAMU – International Association of Maritime Universities), čije je sjedište u Tokiju. Također, predsjednik je hrvatskog ogranka britanskog kraljevskog instituta za navigaciju RIN – Royal Institute of Navigation, London, UK, a na godišnjoj skupštini RIN-a prošle je godine izabran za člana Upravnog vijeća RIN-a na mandatno razdoblje od tri godine. Izuzetno je aktivan i u Hrvatskoj, pa je unaprijeđen u status člana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, a ujedno je i predsjednik Povjerenstva za stručne ispite Hrvatske komore inženjera tehnologije prometa i transporta, u strukovnom razredu inženjera pomorskog pro-

meta i inženjera prometa na plovnim putovima unutarnjih voda Republike Hrvatske.

Prof. dr. sc. Kos je nakon dva mandata, prije sedam dana, 1. listopada 2016., okončao svoju uspješnu funkciju dekana Pomorskog fakulteta u Rijeci, i kako kaže, posebno ističe zadovoljstvo rastom međunarodnog ugleda fakulteta (IAMU, IAMI, RIN, WMU...) i organizaciju međunarodno priznatih konferencija (IAMU, IMLA, GNSS...) u suradnji s uglednim svjetskim institucijama (IAMU Secretariat, Tokyo, IMLA Shanghai Office i UNOOSA, Beč...). Nadalje, povećanje mobilnosti studenata te njihov odlazak na brojne međunarodne konferencije i natjecanja; nabavku naj-suvremenijih simulatora i opreme za poboljšanje uvjeta studiranja i praćenje svjetskih trendova u pomorstvu, te znanstvenog istraživanja nastavnika; potpisivanje ugovora o suradnji s nekim od najvećih svjetskih brodara (MAERSK, CMA CGM, PRONAV, ALMI Tankers S.A., TORM...), ali i domaćim

agencijama za ukrcaj pomoraca, s ciljem motiviranja i angažiranja studenata, odnosno razvoj programa obrazovanja i izobrazbe u skladu sa svjetskim trendovima i standardima te izdavanje prvih cESLog certifikata u Republici Hrvatskoj sukladno ELA Standardima i European Quality Frameworku – EQF, a koji su prepoznati od strane struke i poslodavaca u cijeloj Europi i Sjevernoj Americi.

Uvjeren je, kaže, da će novo rukovodstvo na čelu s novoizabranim dekanom izv. prof. dr. sc. Alenom Jugovićem, nastaviti uspješnu »plovidbu« na dobrobit Fakulteta i Sveučilišta u Rijeci.

E. MARINKOVIĆ ŠKOMRLJ